

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי ט"ז באדר א תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - ע"ד

1. משנה - מהו לשון תנאי שתשלם לו?

א. ה"ז גיטך ע"מ שתתני לי מאתיים זוז - מגורשת ותתן.

ב. ע"מ שתתני לי תוך 30 יום - אם נתנה בתוך 30 - מגורשת, ואם לאו - אינה מגורשת. ונתחדש שלא אומרים שכוונתו רק לזרזה. [המעשה בצידון יובא בגמרא].

2. ותתן - לרב הונא הכוונה: והיא תתן, רב יהודה: לכשתתן. מה הנפק"מ ביניהם?

כשנתקרקע הגט או שאבד, לרב הונא - אינה צריכה ממנו גט שני, לרב יהודה - צריכה ממנו גט שני.

וכן נחלקו לגבי קידושין - האומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאתן לך 200 זוז - הרי היא מקודשת והוא יתן, ונחלקו: לרב הונא והוא יתן, לרב יהודה - לכשיתן.

והנפק"מ כשפשטה ידה וקיבלה קידושין מאחר, לרב הונא תנאי בעלמא הוא, וכשנתקיים התנאי חלו קידושי הראשון למפרע וקידושי הראשון אינם כלום. לר' יהודה - 'לכשיתן' ותפסו קידושי ראשון.

הטעם שהוצרכו להשמיענו פעמים המחלוקת - בקידושין לחוד יש צד דווקא שם 'והוא יתן', כיון שבא לקרבה.

3. אלו קושיות הקשו על רב יהודה?

א. ברייתא - ה"ז גיטך על מנת שתתני לי מאתיים זוז, אף על פי שנקרע הגט או שנאבד - מגורשת, ולאחר לא תנשא עד שתתן.

ב. ברייתא - ה"ז גיטך על מנת שתתני לי מאתיים זוז ומת, נתנה - אינה זקוקה ליבם, לא נתנה - זקוקה ליבם.

ולרשב"ג: נותנת לאביו או לאחיו או לאחד מן הקרובים.

ומשמע שנחלקו רק אם כוונתו רק לי או גם ליורשי, אבל לכו"ע נחשב תנאי.

רב יהודה יתיר - ברייתות אלו כרבי הסובר, כל האומר על מנת נחשב כאומר מעכשיו, ואני סובר כרבנן שחולקים על זה. [והעדיפו לחלוק במהיום כדי להודיע כוח דהיתרא של רבנן]

אמנם בשם ר' יוחנן אמרו: שלכו"ע אומר על מנת כאומר מעכשיו, ונחלקו רק במהיום ולאחר מיתה, וכן שנינו בברייתא.

4. כלפי מה המעשה שהביא רשב"ג?

יש לשנות - אם אמר לה ע"מ שתתני לי איצטליתי ואבדה איצטליתו, כונתו דווקא 'איצטליתי'.

ולרשב"ג תתן דמיה. וכן היה מעשה בצידון.

5. נסתפקו - הרי זה גיטך על מנת שתתני לי 200 זוז, וחזר ואמר לה מחולים לך, מהו. בדעת מי הספק?

א. שמא אף לרבנן באופן שאמר מחולים, כאילו קיבלם.

ב. או שמא אף לרשב"ג במשנתנו קיימה את התנאי כיון שנתפייס בדמים, אבל לפוטרה לגמרי - לא?

רב יוחנן פסק אינה מגורשת, ואין להקשות מהברייתא:

האומר לחבירו קונם שאתה נהנה לי, אם אי אתה נותן לבני כור אחד של חטין ושתי חביות של יין - לר"מ - אסור עד שיתן.

לחכמים - יכול להתיר נדרו שלא ע"פ חכם, ואומר הריני כאילו התקבלתי.

כיון שדווקא שם מתכוון לצערה משא"כ כאן מתכוון לרווחתו.

6. מעשה באדם שאמר לאריס - כל האריסים במקום זה משקים את התבואה שלשה פעמים, ומקבלים רביעית ואתה תשקה ארבעה פעמים ותאכל

שליש. לבסוף לפני הפעם הרביעית בא מטר ולא הוצרכו להשקות, כמה מקבל?

רב יוסף: רבע כיון שלא דלה, רבה: שלישי, כיון שהם לא הצטרכו.